

START LIVINGLAB¹

Bij de start van een living lab in een bepaalde wijk zijn een aantal elementen belangrijk. Deze richtlijn laat zien welke elementen kunnen bijdragen aan een succesvol living lab!

KEN DE DOELGROEP

Een living lab is een plek waar veel verschillende mensen samenkomen en samenwerken. Het is belangrijk om een duidelijk beeld te hebben van de belangrijkste doelgroepen zodat je bijvoorbeeld weet wat doelen zijn van de doelgroep om mee te doen aan het living lab. **Bekijk de infographic ken de doelgroep!**

ORGANISATIESTRUCTUUR

Binnen een living lab is geen sprake van een hiërarchie, maar een organische manier van samenwerken. Ieder heeft zijn eigen aandeel in het living lab. Het werkt beter om in kleine groepjes te werken waarbij er sprake is van één contactpersoon die tevens een leidende rol heeft in de groep. De ervaring leert dat het beter werkt als deze leider een onafhankelijke rol heeft.

MOTIVATIE

Het werkt motiverend om te werken met heldere groeps-en/of individuele projecten. Het is motiverend wanneer dit kleinere (maar duurzame) projecten betreffen. Zorg dat de betrokkenen van het living lab zich vrij en toch verbonden met elkaar voelen en maak het vooral leuk met elkaar.

SAMENWERKINGRELATIES

Bij een living lab is het belangrijk dat alle betrokken partijen samenwerken om een maatschappelijk vraagstuk op te lossen. Hierbij is het belangrijk om organisch te werken en participatie van bewoners te stimuleren (co-creatie). De samenwerkingrelaties moeten op een natuurlijke manier verlopen. Het is wenselijk dat activiteiten die plaatsvinden binnen het living lab leiden tot duurzame organische relaties.

FACILITEITEN

Het is bevorderlijk als er genoeg faciliteiten aanwezig zijn om samen te werken of te ondernemen. Het is fijn als er een plek voor studenten is om te werken. Zorg dat er altijd iemand aanwezig is bij het living lab op vaste tijden. Op die manier hebben mensen altijd de mogelijkheid naar binnen te wandelen. Het gebruik van gebruiksvriendelijke technologie die ondersteunend is aan het versterken van relaties in de wijk is wenselijk. Voorbeelden hiervan zijn apps, zoals de BuurtApp en Nextdoor.

FINISH LIVINGLAB

Dit zijn ingrediënten voor een succesvol living lab. Vanuit samenwerking tussen doelgroepen onderling en daarbuiten ontstaan steeds nieuwe initiatieven en activiteiten. Een living lab blijft in beweging!

¹ Een living lab bevindt zich op een afgebakende locatie waarin verschillende partijen (bv bewoners, wijkprofessionals, ondernemers, studenten, docenten, onderzoekers, etc.) gezamenlijk werken aan innovatieve oplossingen in levenschte settingen (<https://www.rathenau.nl/nl/vitale-kennisecosystemen/living-labs-nederland-onderzoek-en-innovatie-met-steden>).

² Interne notitie Sparkcentre, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

01

02

03

04

05

06

07

08

09

BENADERING

Wees laagdrempelig met het contact leggen, nodig mensen vooral uit voor een kopje koffie of thee, op die manier werk je eerst aan een vertrouwensband. Het werkt goed om doelgroepen via belangrijke sleutelfiguren te benaderen en een beroep te doen op de krachten van de doelgroep en talenten van individuele mensen.

BIJeenKOMSTEN

Fysieke bijeenkomsten op een vaste dag in de week, op een vaste ontmoetingsplek zijn wenselijk. Het werkt goed om voldoende tijd in te plannen met bij voorkeur een kleine groep. Wel is het belangrijk dat er open en flexibel gewerkt wordt met mensen uit verschillende disciplines. Betrek ook de bewoners bij de bijeenkomsten. Op die manier kun je elkaar inspireren en van elkaar leren.

PROJECTACTIVITEIT²

Het is mooi als activiteiten: aansluiten bij wat er al is in de wijk, passen bij het ritme van de wijk, dat er een of meerdere bewoners betrokken zijn, dat het voordeel voor de wijk duidelijk is en daarnaast moet de wederkerigheid voor de betrokken bewoner(s) duidelijk zijn.